

LABAS PĀRVALDĪBAS PRINCIPA IZPRATNE UN PIEMĒROŠANA PUBLISKAJĀ IEPIRKUMĀ IESNIEGTA PIEDĀVĀJUMA IZVĒRTĒŠANĀ

UNDERSTANDING OF PRINCIPLE OF GOOD ADMINISTRATION IN EVALUATION OF TENDER SUBMITTED IN PUBLIC PROCUREMENT

Džeina Gaile, Mg. iur., LL.M.

Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes doktorante

Summary

The principle of good administration is not mentioned amongst the public procurement principles in Directive 2014/24/EU, however, it is applicable to the public procurement field as a general principle of law. In this article, the author analyses the understanding of this versatile principle in public procurement practice in Latvia. The author concludes that the references are quite rare, but there are several aspects, concerning which the principle of good administration is used more often, i.e., in cases of information exchange and tender clarification, if the tender is rejected. Therefore, the protection of the rights of individuals in cases that are not clearly regulated could be seen as an important aspect where the principle of good administration is used.

Atslēgvārdi: publiskais iepirkums, labas pārvaldības princips

Keywords: public procurement, principle of good administration

Ievads

Raksta mērķis ir apskatīt labas pārvaldības principa (turpmāk – Princips) izpratni un piemērošanu publisko iepirkumu jomā. Tā kā Princips ir daudzšķautņains¹ un tiek lietots dažādos kontekstos, rakstā autore analizē, kuros aspektos tas tiek lietots tieši publisko iepirkumu praksē, īpašu uzmanību pievēršot piedāvājuma vērtēšanas posmam, apskatot gan Iepirkumu uzraudzības biroja (turpmāk – IUB) lēmumus,²

---

¹ Mendes J. Good Administration in EU Law and the European Code of Good Administrative Behaviour, p. 4. EUI LAW, 2009/09. Pieejams: <http://hdl.handle.net/1814/12101> [aplūkots 10.03.2022.].

² Periods: 01.2019.–03.2022., meklējamā frāze: “laba pārvaldība”, atlases papildu kritērijs: “sūdzība par vērtēšanu” (kopā 6634). 17.03.2022. konstatēta norāde uz 142 lēmumiem, publiski pieejami tikai lēmumi kopš 2019. gada: <https://info.iub.gov.lv/lv/meklet/q/%22labas%20p%C4%81rvald%C4%ABbas%22/cse/1/adv/1/>

gan administratīvo tiesu praksi.³ Rakstā izmantota analītiskā, sistēmiskā, dogmatiskā un salīdzinošā pētniecības metode.

1. Labas pārvaldības principa vispārējā izpratne

Labas pārvaldības princips izriet no Satversmes 1. panta,⁴ un tam ir konstitucionāls rangs,⁵ turklāt tiesības prasīt tā ievērošanu ir vienas no personas pamattiesībām.⁶ Tas ir tieši norādīts arī kā viens no valsts pārvaldes principiem Valsts pārvaldes iekārtas likuma⁷ (turpmāk – VPIL) 10. panta piektajā daļā, un ar mērķi cita starpā sekmēt, lai valsts vara tiktu īstenota atbilstoši Principam, izveidots tiesībsarga institūts, kura viena no funkcijām ir izvērtēt un veicināt Principa ievērošanu valsts pārvaldē,⁸ veicot dažādas aktivitātes.⁹

Jāņem vērā, ka Latvijā jēdziens “laba pārvaldība” tiek lietots, lai apzīmētu ne tikai Principu kā administratīvo tiesību principu, bet daudz plašākā nozīmē – gan to attiecinot uz vadības tehniku un metožu kopumu, vadības principiem (angļu val. – *good governance*), gan – kā administratīvo tiesību principu, kas nosaka tikai valsts pārvaldes (funkcionālā nozīmē) organizācijas un darbības pamatnoteikumus (angļu val. – *good administration*), kas savukārt plašākā nozīmē attiecas uz valsts pārvaldes iekšējām attiecībām un iekšējo organizāciju, kā arī uz attiecībām ar privātpersonu, savukārt šaurākā nozīmē – valsts pārvaldes attiecības tieši ar privātpersonām, kas atspoguļots arī VPIL 10. panta piektajā daļā.¹⁰ Secināts, ka tas, ko pasaulē apzīmē ar labas pārvaldības principiem, bieži vien ir tas pats, ko mēs domājam ar ļoti daudziem administratīvā procesa noteikumiem, kas iekļauti Administratīvā procesa likumā (turpmāk – APL).¹¹ Šaurākā nozīmē Latvijā Princips ir konkretizēts galvenokārt APL, ciktāl tas regulē administratīvo procesu iestādē, un Informācijas atklātības likumā.¹²

³ Apskatīta Administratīvās rajona tiesas prakse kopš 2018. gada. Augstākās tiesas nolēmumos ar norādi “iepirkumu likums” (kopā 258) atrodamas tikai 2 atsaucis uz labu pārvaldību, 1 attiecināma uz piedāvājumu vērtēšanas posmu, kas ierobežo padziļinātu principa piemērošanas analīzi. EST prakse netiek apskatīta, tā pārsvarā saistīta ar Vispārējās tiesas spriedumiem: <https://bit.ly/3tIU17S>.

⁴ Sk., piemēram: Satversmes tiesas 19.05.2009. spriedums lietā Nr. 2008-40-01, 16. punkts. Latvijas Vēstnesis, 2008, Nr. 163. Iekļautas norādes arī uz Satversmes 89. pantu, piemēram, Satversmes tiesas 26.04.2005. spriedums lietā Nr. 2004-21-01, 9.3.1. punkts. Latvijas Vēstnesis, 2005, Nr. 55.

⁵ Neimanis J. Labas pārvaldības princips, 17.–18. lpp. Grām.: Ozoliņa Ž. (zin. red.) Latvijas intereses Eiropas Savienībā, 2013/4. Rīga: SIA Dardedze hologrāfija, 2013. Pieejams: <http://www.madona.lv/biblioteka/lv/box/files/es20134netam.pdf> [aplūkots 16.03.2022.].

⁶ Kovaļevska A. Labas pārvaldības princips. Jurista Vārds, 2005, Nr. 30.

⁷ Valsts pārvaldes iekārtas likums: LV likums, 10. panta piektā daļa. Pieņemts 06.06.2002. [05.03.2022. red.].

⁸ Tiesībsarga likums: LV likums, 1. pants, 11. pants. Pieņemts 06.04.2006. [10.03.2022. red.].

⁹ Sk.: <https://www.tiesibsargs.lv/lv/pages/cilvektiesibas/laba-parvaldiba/laba-parvaldiba> [aplūkots 10.03.2022.].

¹⁰ Briede J., Danovskis E., Kovaļevska A. Administratīvās tiesības. Mācību grāmata. Otrais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2021, 69.–70. lpp.

¹¹ Kovaļevska A. Labas pārvaldības principa konkretizācija administratīvajās tiesās. Latvijas Republikas Augstākā tiesa, konference, 17.03.2009. Pieejams: http://www.at.gov.lv/files/uploads/files/docs_en/conferences/adm5gadi/a_kovalevska.doc [aplūkots 05.03.2022.].

¹² Briede J., 2021, 71.–72. lpp.

Tomēr attiecībā uz šā principa saturu izšķirošais ir mērķis – panākt, ka valsts pārvalde darbojas “labi” visplašākajā nozīmē – tiesiski, efektīvi, privātpersonām pretimnākoši.¹³ Iespējams, labas pārvaldības atšķirīgā iezīme slēpjas likumības un tādu labas pārvaldības aspektu, kas sniedz pāri likumībai, kombinācijā, daļēji pārklājoties.¹⁴ Autores ieskatā ir noderīgi ņemt vērā dažādos kontekstus, kas ietekmē Principa izpratni.

Labas pārvaldības princips ir arī viens no Eiropas Savienības (turpmāk – ES) vispārējiem tiesību principiem, kura nozīmi tomēr mēdz raksturot kā neskaidru un neviennozīmīgu.¹⁵ Tiesības uz labu pārvaldību nostiprinātas, piemēram, ES Pamattiesību hartā,¹⁶ nosakot, ka ikvienai personai ir tiesības uz objektīvu, godīgu un pieņemamā termiņā veiktu jautājumu izskatīšanu ES iestādēs un struktūrās, bet persona nevar uz to tieši atsaukties dalībvalstu iestādēs.¹⁷ Princips skaidrots arī Eiropas Padomes Ministru komitejas rekomendācijā Nr. (2007)7.¹⁸ Savukārt publisko iepirkumu jomā ne Direktīvā 2014/24/ES¹⁹, ne arī Publisko iepirkumu likumā²⁰ (turpmāk – PIL), ar kuru šī direktīva ir pārņemta, nav atrodama tieša norāde uz Principu, tomēr tas piemērojams kā vispārējais tiesību princips. Tā kā vispārējo tiesību principu saturs tiek noteikts ar konkretizācijas metodi,²¹ tālāk apskatīta tā piemērošana publisko iepirkumu jomā.

2. Informācijas apmaiņa ar pretendentu

Būtisks aspekts, kādā IUB lēmumos tiek iekļauta norāde uz Principu piedāvājumu vērtēšanas procesā, ir informācijas apmaiņa starp pretendentu un pasūtītāju. Tā, piemēram, norāde uz to, ka Princips netiek ievērots, iekļauta gadījumā, kad pasūtītājs noraidījis ārvalstu pretendentu, kuram no uzdotā jautājuma nebija skaidra iesniegtā informācija. Secināts, ka, ievērojot samērīguma un labas pārvaldības principu, šī informācija bija atkārtoti jāprasa, precizējot jautājumu, un automātiska izslēgšana ir vērtējama kā pārlieku formāla un neatbilstoša samērīguma principam.²² Arī gadījumā, kad pasūtītāja prasītā informācija netika saņemta, IUB ieskatā pasūtītājs pirms negatīva lēmuma pieņemšanas varēja atkārtoti vērsties pie pretendenta, jo īpaši tāpēc, ka konkrētajā gadījumā nolikums neparedzēja informācijas pieprasīšanu tieši ar Elektroniskās iepirkumu sistēmas starpniecību, ko pasūtītājs bija izmantojis, attiecīgi

¹³ Levits E. Labas pārvaldības princips. Dišlera biedrības tiesībpolitikas konference 02.12.2006.

¹⁴ Mendes J. 2009, p. 6.

¹⁵ Turpat, 3. lpp.

¹⁶ Eiropas Pamattiesību Harta, 41. panta pirmais punkts. Pieņemta 07.12.2000. [17.03.2022. red.].

¹⁷ Zikmane A. Labas pārvaldības trīs aspekti jaunākajā Vispārējās tiesas judikatūrā. Jurista Vārds, 2020, Nr. 51/52, 25.–30. lpp.

¹⁸ Recommendation CM/Rec(2007)7 of the Committee of Ministers to member states on good administration: recommendation of the Committee of Ministers of the Council of Europe. Adopted on 20.06.2007. [18.03.2022. red.].

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK. Pieņemta 26.02.2014. [01.03.2022. red.].

²⁰ Publisko iepirkumu likums: LV likums. Pieņemts 15.12.2016. [17.03.2022. red.].

²¹ Rezevska D. Vispārējo tiesību principu nozīme un piemērošana. 2. izd. Rīga: Daigas Rezevska izdevums, 2015, 148. lpp.

²² IUB Iesniegumu izskatīšanas komisijas (turpmāk – IIK) 09.10.2020. lēmums Nr. 4-1.2/20-6. Pieejams: <https://pvs.iub.gov.lv/uploads/files/lemumi/603045/lem603045.pdf> [aplūkots 10.03.2022.].

pretendents bija tiesīgs paļauties, ka tiks izmantota viņa norādītā kontaktinformācija.²³ Tāpat par nesamērīgu un Principam neatbilstošu atzīta situācija, kad pretendents papildu informāciju iesniedza divas dienas vēlāk, tomēr līdz lēmuma pieņemšanai, un IUB secināja, ka pretendents ir noraidīts tāpēc, ka laikus neiesniedza prasīto informāciju, nevis tāpēc, ka pēc būtības neatbilda prasībām. Attiecīgi IUB uzskatīja par nesamērīgu un Principam neatbilstošu iepirkuma komisijas rīcību, atsakoties vērtēt vēlāk iesniegto papildu informāciju.²⁴ Arī pasūtītājs ir atsaucies uz Principu tieši informācijas pieprasīšanas kontekstā, norādot, ka informāciju ir atkārtoti pieprasījis un nav saņēmis, tomēr IUB konstatēja, ka iesniedzēja pieļautais papildu informācijas iesniegšanas termiņa pārkāpums (termiņa pēdējā dienā pēc darba laika) ir nebūtisks, tāpēc lēmums to nevērtēt nav samērīgs un pamatots²⁵. Augstākās tiesas spriedumā ir atrodama pieteicēja norāde uz Principu, kad tas iebilda pret tā piedāvājuma noraidīšanu, pasūtītājam neprasot papildu skaidrojumu, tomēr tas netika analizēts.²⁶

Tā kā šaurākā nozīmē Princips regulē valsts pārvaldes attiecības tieši ar privātpersonām un no tā izriet valsts pienākums izrādīt pretimnākšanu privātpersonai jeb veicināt privātpersonu tiesību aizsardzību,²⁷ secināms, ka tieši šādā izpratnē tas tiek lietots minētajos piemēros un tam ir vislielākā praktiskā nozīme situācijās, kas nav tieši noregulētas,²⁸ bet kurās ar nelielu piepūli iespējams novērst privātpersonai negatīvās sekas. APL 5. pantā norādītā privātpersonu tiesību ievērošanas principa procesuālais aspekts uzliek iestādei pienākumu nodrošināt tādu lietas izskatīšanas procedūru, lai privātpersonas tiesības un tiesiskās intereses tiktu aizsargātas visefektīvāk,²⁹ tāpēc ir saskatāma arī cieša sasaiste ar šo principu.

Ir konstatējams, ka arī izvēli atkārtoti nepieprasīt skaidrojumu situācijā, kad pretendents atbildi nav sniedzis, pasūtītājs ir pamatojis, norādot, ka labas pārvaldības un vienlīdzīgas attieksmes principi neparedz atkārtotu informācijas pieprasīšanu, ja tā ir korekti pieprasīta sākotnēji, citādi tas nesamērīgi apgrūtinātu pasūtītāju un iepirkuma procesu padarītu neefektīvu.³⁰ Secināms, ka, visticamāk, pasūtītājs to ir saistījis ar valsts pārvaldes efektivitāti kopumā Principa plašā nozīmē.

3. Piedāvājumā iesniegtās informācijas precizēšana

Cits aspekts, kurā tiek izmantots Princips, ir piedāvājumā ietvertās informācijas precizēšanas saturiskais aspekts. Konstatēts, ka bieži norāde uz Principu saistāma ar

²³ IUB IIK 10.08.2021. lēmums Nr. 4-1.2/21-166. Pieejams: <https://pvs.iub.gov.lv/uploads/files/lemumi/663393/lem663393.pdf> [aplūkots 10.03.2022.].

²⁴ IUB IIK 11.06.2020. lēmums Nr. 4-1.2/20-94. Pieejams: <https://pvs.iub.gov.lv/uploads/files/lemumi/617225/lem617225.pdf> [aplūkots 13.02.2022.].

²⁵ IUB IIK 16.09.2021. lēmums Nr. 4-1.2/21-186/2. Pieejams: <https://pvs.iub.gov.lv/uploads/files/lemumi/665462/lem665462.pdf> [aplūkots 13.02.2022.].

²⁶ Augstākās tiesas 18.09.2017. lēmums lietā SKA-1386/2017, 7. punkts. Pieejams: <https://www.at.gov.lv/downloadlawfile/5257> [aplūkots 03.02.2022.].

²⁷ Briede J. 2021, 70.–71. lpp.

²⁸ Turpat, 72. lpp.

²⁹ Briede J. (zin. red.) Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 122. lpp.

³⁰ IUB IIK 07.02.2022. lēmums Nr. 4-1.2/22-15. Pieejams: <https://pvs.iub.gov.lv/uploads/files/lemumi/681375/lem681375.pdf> [aplūkots 13.02.2022.].

atsauci uz Vispārējās tiesas spriedumu, kurā norādīts: “Tā tas ir tad, ja piedāvājums ir formulēts neskaidri un Komisijai zināmie lietas apstākļi liecina, ka neskaidrība, visticamāk, ir vienkārši izskaidrojama un viegli novēršama. Šādā gadījumā tas ir principiāli pretēji labas pārvaldības principam, ka Komisija noraida šādu piedāvājumu, neizmantojot savas tiesības pieprasīt paskaidrojumus. Ja tai šādos apstākļos piešķirtu absolūtu rīcības brīvību, tas būtu pretēji vienlīdzīgas attieksmes principam [...]”³¹ Uz minēto spriedumu konstatējamas 78 atsauces IUB lēmumos,³² atsauces iekļautas arī Administratīvās rajona tiesas spriedumos.³³ Tā, piemēram, IUB atsaucies uz šo spriedumu, kad tā ieskatā noraidīšana formāla pilnvarojuma trūkuma dēļ (šaubas par to, vai pieteikumu ir parakstījusi atbilstoši pilnvarota persona) neatbilda Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likuma 2. pantā nostiprinātajiem principiem, efektīvas un labas pārvaldības un samērīguma principam, attiecīgi šis jautājums bija jāprecizē, vērsoties pie iesniedzēja un noskaidrojot, vai iesniedzējs ir vai nav pilnvarojis savu pārstāvi iesniegt pieteikumu.³⁴ Tāpat situācijā, kad piedāvājumā trūka speciālista apliecinājuma (pašrocīga paraksta), IUB ir vērsis uzmanību, ka kvalifikācijas prasības nav uztveramas kā formālas, un norādījis, ka, ja noformējuma dēļ radās šaubas par to, vai konkrētais speciālists ir gatavs piedalīties līguma izpildē, pasūtītājam bija pienākums prasīt skaidrojumu, attiecīgi noraidīšana neatbilst PIL 2. pantā nostiprinātajiem principiem, efektīvas un labas pārvaldības, kā arī samērīguma principiem.³⁵ Nesaistīti ar piedāvājumu vērtēšanu, tomēr saturiski līdzīgi Augstākā tiesa par iesniegumu iesniegšanu IUB norādījusi, ka pieteicēja varēja apstrīdēt pasūtītāja lēmumu, arī izmantojot faksu vai e-pasta ziņojumu. Pirmām kārtām jau tāpēc, ka tobrīd spēkā esošais regulējums bija jāpiemēro tā, lai sasniegtu maksimālu efektivitāti. Par šādas rīcības tiesisko instrumentu kalpoja Princips. Iestādei nebūtu jāatsakās izskatīt sūdzību tikai tāpēc vien, ka trūkst paraksta, bet atbilstoši Principam jānoskaidro, vai apstrīdēšanas iesniegums ir patiess un saistošs tā autora gribas izteikums.³⁶

Arī situācijā, kad pretendenta tehniskajā piedāvājumā iesniegtā informācija ir neskaidra, vienlaikus ir pirmšķietami secināms, ka nepieciešamo informāciju ir iespējams pārbaudīt jau no piedāvājumā sākotnēji iekļautās informācijas, kā arī pasūtītāja jautājums pretendentam ir bijis maldinošs, uz ko norādījis arī iesniedzējs, IUB secinājis, ka lēmums par noraidīšanu neatbilst PIL 2. panta 2. punktā noteiktajiem vienlīdzīgas un taisnīgas attieksmes principiem³⁷.

Saistībā ar Direktīvas 2014/24/ES 56. panta trešajā daļā iekļauto piedāvājuma precizēšanas regulējumu ir autori, kuru ieskatā tajā iekļautās pasūtītāja tiesības

³¹ EST Vispārējās tiesas 10.12.2009. spriedums lietā T-195/08 *Antwerpse Bouwwerken NV pret Eiropas Komisiju*, 56. punkts.

³² Pieejams: <https://info.iub.gov.lv/lv/meklet/q/%22T-195%7B%7C%7D08%22/phr/1/pt/complaint/> [aplūkots 17.03.2022.].

³³ Piemēram, Administratīvās rajona tiesas (turpmāk – ART) Rīgas tiesu nama 21.04.2020. spriedums lietā Nr. A420257219.

³⁴ IUB IIK 18.03.2019. lēmums Nr. 4-1.2/19-30. Pieejams: <https://pvs.iub.gov.lv/uploads/files/lemumi/569823/lem569823.pdf> [aplūkots 03.02.2022.].

³⁵ IUB IIK 13.12.2019. lēmums Nr. 4-1.2/19-182. Pieejams: <https://pvs.iub.gov.lv/uploads/files/lemumi/599173/lem599173.pdf> [aplūkots 04.02.2022.].

³⁶ Augstākās tiesas 20.02.2014. lēmums lietā SKA-6/2014. Pieejams: <https://www.tiesas.lv/nolemumi/pdf/148141.pdf> [aplūkots 04.02.2022.].

³⁷ IUB IIK 26.08.2019. lēmums Nr. 4-1.2/19-144. Pieejams: <https://pvs.iub.gov.lv/uploads/files/lemumi/590883/lem590883.pdf> [aplūkots 03.02.2022.].

pieprasīt skaidrojošo informāciju un dokumentus ir uzskatāmas par Eiropas Savienības Tiesas (turpmāk – EST) prakses attiecībā uz labas pārvaldības pienākumu publisko iepirkumu jomā kodifikāciju un ir lasāmas kopā ar tās interpretāciju par ierobežojumiem, ko nosaka atklātības un vienlīdzīgas attieksmes principi. Tāpēc šis regulējums ir vērtējams atzinīgi, ciktāl tas var veicināt vienota (minimālā) labas pārvaldības standarta attīstību publisko iepirkumu jomā visu ES dalībvalstu starpā – neatkarīgi no to nacionālajiem administratīvo procedūru regulējumiem.³⁸

Secināms, ka arī šajās situācijās atspoguļojas tas pats Principa aspekts, kas iepriekš, – privātpersonu tiesību aizsardzība, novēršot pārlieku formālu attieksmi, it īpaši, ja paša pasūtītāja rīcība ir radījusi neskaidrības.

4. Citi gadījumi

Saistībā ar piedāvājumu vērtēšanu lietā, kurā piedāvājums tika izslēgts no konkursa, jo tika anulēta piedāvājumam pievienotā dabas resursu lietošanas atļauja, tiesa uzskatīja, ka no tiesiskuma un labas pārvaldības principa nebūtu pieļaujami, ja pašvaldība kā pasūtītājs izmantotu dabas resursus, kuru ieguve notikusi, pārkāpjot normatīvo aktu prasības, ja pašvaldība par to ir informēta procedūras laikā.³⁹ Savukārt pretendents ir atsaucies uz Principu, kad tā ieskatā pasūtītājam bija jālūdz uzvarētājam paskaidrot un pierādīt cenas pamatojumu, kam piekrita arī IUB.⁴⁰ Citā gadījumā iesniedzējs lūdza izvērtēt, vai citu kandidātu sadarbības partneri nav kāds no būvniecības uzņēmumiem, kas sodīti par aizliegtu vienošanos. Tas “būtu jāuzskata par būtisku labas pārvaldības un tiesiskās paļāvības pārkāpumu un jāizvērtē kandidāta tālākā dalība konkursa procedūrā”, bet IUB iesniegumu atzina par nepamatotu.⁴¹ Jāņem vērā, ka no Principa izrietošā prasība veicināt privātpersonu tiesību ievērošanu daļēji pārklājas ar privātpersonu tiesību ievērošanas principu, līdz ar to šim aspektam ir tādas pašas robežas kā privātpersonu tiesību ievērošanas principam, t. i., atsaucoties uz Principu, privātpersona nevar prasīt no valsts pārvaldes prettiesisku rīcību.⁴² Secināms, ka Princips izmantots dažādās situācijās, kas ne vienmēr skaidri atklāj tā saturu.

Daļa no situācijām attiecas arī uz gadījumiem, kas nav tieši saistīti ar piedāvājuma vērtēšanas posmu, bet ietver norādes uz Principa izpratni. Piemēram, doktrīnā saistībā ar Principu norādīts, ka, izsludinot iepirkumu, iepirkuma dokumentiem jābūt gataviem, lai tie varētu tikt nekavējoties izsniegti visiem interesentiem.⁴³ Arī situācijā, kad pasūtītājs, izsniedzot iepirkuma dokumentāciju, neinformēja par tajā veiktajiem grozījumiem, IUB norādīja, ka pasūtītāja kā valsts iestādes rīcībai iepirkuma procedūrā ir jāatbilst arī administratīvā procesa un vispārējiem tiesību

³⁸ Sánchez Graells A. *Public Procurement and the EU Competition Rules* (2nd ed). Oxford: Hart Publishing, 2015, pp. 321–322, 372.

³⁹ ART Liepājas tiesu nama 30.04.2021. spriedums lietā A420282820, 10. punkts.

⁴⁰ IUB IIK 05.05.2021. lēmums Nr. 4-1.2/21-94. Pieejams: <https://pvs.iub.gov.lv/uploads/files/lemumi/650653/lem650653.pdf> [aplūkots 15.02.2022.].

⁴¹ IUB IIK 23.09.2021. lēmums Nr. 4-1.2/21-197. Pieejams: <https://pvs.iub.gov.lv/uploads/files/lemumi/667005/lem667005.pdf> [aplūkots 15.02.2022.].

⁴² Briede J. 2021, 72.–73. lpp.

⁴³ Sánchez Graells A. 2015, p. 283.

principiem, lēmumā ietverot tiešu atsauci uz VPIL ietvertu labas pārvaldības principu, kā arī APL noteikto privātpersonas tiesību ievērošanas principu. IUB norādīja, ka atbilstoši labai pārvaldībai pasūtītājam bija jāgādā par aktuālās informācijas izsniegšanu vai papildu informāciju par grozījumiem. Tomēr secināts, ka pats iesniedzējs nav pievērsis pietiekamu uzmanību un rūpību piedāvājuma sagatavošanai un tas, nevis pasūtītāja rīcība, bija iemesls neatbilstoša piedāvājuma iesniegšanai.⁴⁴ Savukārt saistībā ar iesniegumu izskatīšanas procesa norisi tiesa cita starpā norādīja, ka no IUB labas pārvaldības un privātpersonas tiesību ievērošanas principa ietvaros bija sagaidāms detalizētāks paskaidrojums un pretimnākošāka attieksme, atbildot uz pieteicējas jautājumiem, tomēr nav ietekmētas pieteicējas tiesības tikt uzklusītai⁴⁵. Šis saturs iziet ārpus tiesiskajiem Principa aspektiem un saistīts ar labas komunikācijas un attieksmes nodrošināšanu.

Arī EST Vispārējās tiesas spriedumos Principa bieži tiek piemērots iepirkumu jomā.⁴⁶ Savukārt, izvērtējot Principu administratīvo tiesu praksē, ir secināts, ka visbiežāk Principa tiek izmantots, norādot, ka ir jāievēro saprātīgi termiņi tad, kad likumos nav noteikti precīzi termiņi darbību veikšanai.⁴⁷ Autores ieskatā tas ir papildu aspekts, kādā Principa varētu tikt izmantots iepirkumu jomā, bet apskatītajā praksē tas nav bijis aktuāls.

Kopsavilkums

1. Labas pārvaldības princips ir saturiski daudzšķautņains un tiek lietots dažādos kontekstos, piepildot to ar atšķirīgu saturu. Tas padara principa praktisko piemērošanu salīdzinoši complicētu.
2. Atsauces uz labas pārvaldības principu tiesu praksē iepirkumu jomā ir retas⁴⁸, savukārt IUB Iesniegumu izskatīšanas komisijas uz to atsaucas pārsvarā kopā ar citiem principiem situācijās, kas saistītas ar informācijas apmaiņu vai piedāvājumu precizēšanu. Secināms, ka būtiskākais tā piemērošanas mērķis ir veicināt privātpersonu tiesību ievērošanu, ja nepastāv konkrēts regulējums un salīdzinoši viegli ir iespējams novērst negatīvās sekas, kas varētu iestāties privātpersonai, vai arī negatīvās sekas veicinājusi pašas iestādes darbība.
3. Pretendentu un pasūtītāju atsaucis pārsvarā ir vispārīgas, nedefinējot konkrētu Principa saturu un, iespējams, izmantojot Principu tā plašākajā nozīmē vai arī neizprotot tā saturu.

⁴⁴ IUB IIK 27.05.2019. lēmums Nr. 4-1.2/19-63. Pieejams: <https://pvs.iub.gov.lv/uploads/files/lemumi/577202/lem577202.pdf> [aplūkots 20.01.2022.].

⁴⁵ ART Rīgas tiesu nama 04.11.2020. spriedums lietā Nr. A420165720, 12. punkts.

⁴⁶ Sk., piemēram: Zikmane A. 2020, 25.–30. lpp.; Sánchez Graells A. Three recent cases on EU institutions' procurement and one common theme: good administration and confidential information (T-498/11, T-91/12 & T-199/12) 02.10.2014. Pieejams: <https://www.howtocrackanut.com/blog/2014/10/three-recent-cases-on-eu-institutions.html> [aplūkots 17.01.2022.].

⁴⁷ Kovaļevska A. 2009.

⁴⁸ Līdzīgs secinājums par administratīvo tiesu praksi 2007. un 2008. gadā – Kovaļevska A. 2009.